

Sygn. akt VI RCa 230/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2018 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Jolanta Biernat - Kalinowska

Sędziowie: SO Hanna Niewiadomska (spr.)

SR del do SO Robert Kłosowski

Protokolant: st. sekr. sądowy Sylwia Łastowska

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2018 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniej **N. M.** reprezentowanej przez matkę E. M.

przeciwko **J. M.**

o alimenty

na skutek apelacji małoletniej powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie

z dnia 3 kwietnia 2018 roku

sygn. akt III RC 366/17

oddala apelację.

Sygn. akt VI RCa 230/18

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 03 kwietnia 2018 r. w sprawie sygn. akt III RC 366/17 zasądził od pozwanego J. M. na rzecz małoletniej powódki N. M. alimenty w kwocie po 1 000 zł, płatne do rąk matki małoletniej E. M., do dnia 15 każdego miesiąca z góry, poczynając od dnia 14 czerwca 2017 r. przy ustaleniu, że na poczet zasądzonej niniejszym orzeczeniem kwoty podlegają wszelkie kwoty uiszczone dobrowolnie przez pozwanego bądź wyegzekwowane tytułem wykonania prawomocnego postanowienia o udzielenie zabezpieczenia z dnia 07 lutego 2018 r. (punkt I), oddalił powództwo w pozostałej części (punkt II), nakazał ściągnąć od pozwanego J. M. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 600 zł tytułem kosztów sądowych (punkt III), koszty procesu między stronami zniósł wzajemnie (punkt IV) oraz nadał wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności (punkt V).

W uzasadnieniu Sąd powołał się na treść art. 135 § 1 kro zgodnie z którym zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Podniósł, że matka małoletniej zawyżyła koszty jej utrzymania przede wszystkim w zakresie kosztów wynajmu mieszkania. Zwrócił uwagę, że małoletnia mieszka tylko z matką w mieszkaniu o powierzchni niemal 100 m², położonym w samym centrum miasta. Zdaniem Sądu generowanie kosztu w wysokości 2 000 zł za wynajem

przedmiotowego mieszkania jest niezasadne, w szczególności w sytuacji, gdy zarobki matki powódki nie pozwalają na jego ponoszenie. Jednocześnie nie można tego kosztu przerzucić na pozwanego jako usprawiedliwionego kosztu utrzymania małoletniej. Podkreślił, że matka małoletniej powinna wynająć mniejsze mieszkanie, co pozwoliłoby jej na ponoszenie mniejszych kosztów. Pozostałe koszty utrzymania małoletniej zdaniem Sądu nie są wygórowane i odpowiadają rzeczywistym potrzebom małoletniej. Zdaniem Sądu I instancji kwota ustalonych alimentów mieści się w granicach możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego. Pozostałe koszty utrzymania małoletniej powinna zaś ponosić jej matka na której również ciąży obowiązek alimentacyjny względem córki.

Apelację od powyższego wyroku w części tj. w zakresie jego punktu II i IV złożyła powódka zarzucając mu:

1. obrazę art. 135 § 1 i 2 kro poprzez nieprawidłowe zastosowanie przesłanek do ustalenia wysokości alimentów należnych małoletniej od pozwanego z pominięciem zakresu jej usprawiedliwionych potrzeb odpowiadającym poziomowi życia oraz zarobkom i sytuacji majątkowej pozwanego oraz niepełne i nieprawidłowe odniesienie osobistych starań matki małoletniej do określenia zakresu obciążających ją wydatków na jej utrzymanie,
2. naruszenie art. 227 k.p.c., art. 231 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c. oraz art. 228 § 1 k.p.c. tj. brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego skutkującego błędnymi ustaleniami co do usprawiedliwionych potrzeb małoletniej oraz możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanego, w szczególności na skutek pominięcia, że:
 - koszty wynajmu mieszkania nie mogą w znaczący sposób wpłynąć na obniżenie wydatków związanych z wynajmem mieszkania, wobec podobnego poziomu cen mieszkań o mniejszym metrażu w stosunku do mieszkania aktualnie wynajmowanego,
 - do uzasadnionych potrzeb małoletniej należą także wypoczynek letni i zimowy, dodatkowe zajęcia, a także wydatki na leczenie oraz obuwie rehabilitacyjne,
 - dochody oraz sytuacja majątkowa pozwanego przekraczają przeciętny poziom dochodów oraz sytuacji majątkowej matki małoletniej.

W konsekwencji wniosła o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez uwzględnienie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje, ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W uzasadnieniu wskazała, że koszt wynajmu mieszkania wchodzi w zakres usprawiedliwionych potrzeb małoletniej. Zwróciła uwagę, że ceny najmu mieszkania w O. są niezależne od jego metrażu i oscylują w granicach kwoty 1 500 zł. Tym samym nie można uznać, że matka małoletniej wynajmując mieszkanie o powierzchni 100 m² za kwotę 2 000 zł zawyża koszty jej utrzymania. Podkreśliła, że w zakres usprawiedliwionych potrzeb małoletniej wchodzi również koszt indywidualnej rehabilitacji, zajęć dodatkowych, leczenia, obuwia rehabilitacyjnego oraz wypoczynku letniego i zimowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja matki małoletniej powódki nie zasługiwała na uwzględnienie. Sąd Rejonowy przeprowadził szczegółowe postępowanie dowodowe i wyciągnął prawidłowe wnioski z tych dowodów. W ocenie Sądu Okręgowego wydane przez Sąd Rejonowy rozstrzygnięcie zapadło na podstawie prawidłowo poczynionych ustaleń natury faktycznej, jak też i prawnej.

Ponadto Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej analizy przedłożonego przez strony materiału dowodowego, a powzięte wnioski są logiczne, spójne i konsekwentne, dokonane w oparciu o zasady doświadczenia życiowego.

Apelacja nie wskazuje na żadne okoliczności, które nie byłyby przedmiotem uwagi Sądu Rejonowego i nie zawiera argumentacji, która rozważania tego Sądu mogłaby skutecznie podważyć. Dlatego, też zarzuty strony powodowej, jakoby Sąd Rejonowy nie uwzględnił rzeczywistej sytuacji materialnej każdego z rodziców oraz usprawiedliwionych

potrzeb dziecka, należało uznać jako uzasadnione wyłącznie osobistymi odczuciami matki małoletniej powódki, dlatego nie mogą skutecznie podważyć ustaleń sądu I instancji.

Przed ustosunkowaniem się do konkretnych zarzutów apelacji w pierwszej kolejności wskazać należy, iż obowiązek dostarczania środków utrzymania i wychowania dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, zgodnie z art. 133 § 1 kro obciąża rodziców tego dziecka. Rodzice dziecka są więc obowiązani wspólnie do przyczyniania się do zaspokajania potrzeb dziecka, przy czym obowiązek ten ciąży również na tym z rodziców, z którym dziecko na co dzień przebywa. Z kolei zakres świadczeń alimentacyjnych rodziców wynika z treści art. 135 § 1 kro zgodnie z którym zakres świadczeń alimentacyjnych zależy z jednej strony od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz z drugiej strony od finansowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Innymi słowy kwota zasądzonych alimentów nie może przekraczać usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej, ani też nie może przekraczać możliwości osób zobowiązanych. Potrzeby te winny być zaspokajane przez oboje rodziców, z tym że obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka nie jest symetryczny (po połowie) ale ma charakter zindywidualizowany. Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka może polegać także na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie. Tym samym matka małoletniej powódki winna ponosić niższe niż pozwany obciążenie finansowe związane z utrzymaniem córki.

Jednocześnie wskazać należy, że matka małoletniej powódki w żaden sposób nie wykazała, iż koszty utrzymania córki kształtują się na poziomie wyższym niż ustalony przez Sąd Rejonowy. Słusznie Sąd Rejonowy uznał, że koszty utrzymania małoletniej N., poza planowaną rehabilitacją nie są szczególnie wygórowane. Wbrew zarzutom apelacji małoletnia nie uczęszcza na żadne dodatkowe zajęcia. Jej usprawiedliwione potrzeby obejmują koszt wyżywienia, mieszkania, odzieży, zabawek i rozrywki adekwatnej do wieku, środków higieny, opłatę za przedszkole oraz opiekę medyczną. Wskazać należy, że Sąd Rejonowy ustalając zakres usprawiedliwionych potrzeb małoletniej wziął również pod uwagę, iż ma ona problemy z wiotkością mięśni w związku z czym wymaga rehabilitacji oraz odpowiedniej profilaktyki medycznej. Słusznie zatem uznał, że miesięczny koszt jej utrzymania wynosi około 1 500 -1 600 zł.

Sąd Okręgowy w całości podziela również ustalenia Sądu I instancji odnośnie sytuacji zarobkowej i majątkowej rodziców małoletniej. Wskazać należy, że obie strony posiadają liczne zobowiązania, które ograniczają ich możliwości finansowe. W świetle powyższych, niespornych, okoliczności zasądzenie alimentów w wysokości po 2 000 zł miesięcznie spowodowałoby, że to pozwany pokrywałby w całości koszty utrzymania córki. Takie rozstrzygnięcie nie odpowiadałoby dyspozycji art. 135 § 1 kro, która określa sposób ustalania zakresu wysokości świadczeń alimentacyjnych. W tym miejscu należy podkreślić, iż jakkolwiek Sąd przy ustalaniu wysokości świadczeń alimentacyjnych kieruje się zasadą równej stopy życiowej, to jednak odbywa się to w sposób pomocniczy do art. 135 kro, który ma znaczenie decydujące.

Reasumując, w świetle powyższych ustaleń, stwierdzić należy, że alimenty ustalone przez Sąd Rejonowy w wysokości 1000 zł miesięcznie na rzecz małoletniej powódki, odpowiadają zarówno jej usprawiedliwionym potrzebom, jak i możliwościom zarobkowym i majątkowym pozwanego.

Pozwany nie ma bowiem obowiązku zaspokojenia wszelkich potrzeb dziecka, gdyż jego przyczynienie się do zaspokojenia tych potrzeb obejmuje tylko tę część potrzeb, którą Sąd uznał za usprawiedliwioną. W pozostałej części koszty utrzymania małoletniej powinna ponosić matka dziecka - adekwatnie do własnych możliwości zarobkowych, przy uwzględnieniu także wykonywania przez nią osobistej pieczy nad dzieckiem, jako kosztu niewymiernego w utrzymaniu dziecka.

W powyższych okolicznościach, w pełni podzielając stanowisko Sądu Rejonowego wyrażone w zaskarżonym orzeczeniu, Sąd Okręgowy nie znajdując przesłanek uzasadniających zmianę zaskarżonego orzeczenia na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił w całości jako niezasadną.